„GŁOS NARODU"
wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 9-tej rano i o godz. 6-tej wiecz. W niedzielę i święta uroczyste raz na dzień rano

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.
Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckiem kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwurazową wysyłkę dziennie DOPŁACA się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal.

Wydanie poranne

Cena 4 halerze.

GŁOS NARODU

WYCHODZI DWA RAZY DZIENNIE.
Dziennik polityczny, założony w r. 1893 przez Józefa Rogosza.
Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupré

„GŁOS NARODU"
Osobna prenumerata na wydanie poranne wynosi miesięcznie w miejscu z odnoszeniem do dom 1 koronę.
Numer poranny 4 h., wieczorny 10 hal. Listy pieniężne przekazy na prenumeratę i inseraty, franco do Administracji „Głosu Narodu". — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchji i w państwie niemieckiem. Reklamacje nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. —Rękopisów redakcja nie zwraca. Adres Red. Ul. św. Krzyża l. 7. Adres tel. „Głos Narodu" Kraków. Telefon Nr. 190.

Nr. 256 | Kraków, wtorek dnia 29 maja 1906 roku. | ROK XIV.

Dymisja ks Hohenlohego.

Wiedeń. (Tel. Wł.) Wczoraj wieczorem **cesarz przyjął dymisję ks. Hohenlohego.**

Równocześnie z dymisją ks. Hohenlohego przyjął cesarz także **dymisję ministra rolnictwa**. który oświadczył, że solidaryzuje się ze stanowiskiem prezydenta ministrów.

Wiedeń (Tel. Wł.) W ciągu dnia wczorajszego zostali przyjęci przez cesarza: hr. Schönborn o godz. 1 popołudniu, dr. Körber między godz. 3 a 4, bar. Chlumecky i Biliński.

Hr. Schönborn stanowczo odmówił przyjęcia proponowanej przez cesarza misji utworzenia gabinetu usprawiedliwiając się złym stanem zdrowia.

Innych polityków powołał cesarz na to, by usłyszeć ich zdanie.

Wobec odmowy hr. Schönborna, zdaniem dzisiejszych dzienników, najwięcej szans ma gabinet urzędniczy przejściowy. Na jego czele stanie prawdopodobnie Coudenhove, namiestnik Czech.

Gdyby hr. Coudenhove nie mógł lub nie chciał przyjąć misji stworzenia gabinetu, najwięcej szans miałaby kandydatura hr. Kielmansegga, dalej kandydatura dra Witteka, oraz hr. Bylandta-Reidta.

Powołanie hr. Coudenhove.

Wiedeń (Tel. Wł.) Hr. Coudenhove wczoraj o godz. 11 przed południem telefonicznie zaproszony został do Wiednia na konferencję. O godz. wpół do 2 po południu wyjechał do Wiednia i o godz. ¾8 wieczór stanął w Grand-hotelu, gdzie ponownie otrzymał zaproszenie na konferencję z ks. Hohenlohe. Konferencja ta odbyła się wieczorem i trwała czas dłuższy.

Przed konferencją namiestnik Czech przyjął współpracownika „N. Fr. Presse" i oświadczył mu, że gdy go powołano do Wiednia nie wiedział jeszcze — w jakim celu i dopiero z gazet przesyłanych po drodze dowiedział się, jak ciężkie przesilenie spadło na Austrję. Hr. Coudenhove zastrzegł się także przeciw błędnemu komentowaniu jego stanowiska wobec reformy wyborczej, gdyż w tej kwestji nie wypowiedział się jeszcze.

(Hr. Coudenhove liczy obecnie 51 lat, a od lat 10 jest namiestnikiem Czech. P. R.)

Wiedeń (Tel. Wł.) Dziś będzie hr. Coudenhove na specjalnem posłuchaniu u monarchy, na którem monarcha zaproponuje mu, aby stanął na czele gabinetu.

Odroczenie Izby.

Wiedeń. Zapowiedziane na dziś posiedzenie Izby posłów nie odbędzie się; termin następnego zostanie podany do wiadomości w drodze pisemnej. Także zwołane na dziś po południu posiedzenie komisyi reformy wyborczej zostało odwołane.

Pogłoski o rozwiązaniu Izby.

Wiedeń (Tel. Wł.) Dzisiejsze dzienniki podają, że możliwem jest rozwiązanie Izby po odbyciu sesji delegacyjnej. W takim razie nowe wybory odbyłyby się na podstawie dotychczasowej ordynacji wyborczej.

Delegacye.

Wiedeń. Na wczorajszem posiedzeniu Izby panów wybrano do delegacyi z Polaków członkami hr. Lanckorońskiego i Dra Madeyskiego, zastępcą ks. Lubomirskiego.

Wiedeń (Tel. Wł.) Dzienniki podają, że w radykalnych kołach niemieckich zaczyna się okazywać wielkie niezadowolenie z racji przeprowadzenia już wyborów do delegacyi. Wszechniemcy próbują agitować, aby w delegacjach stworzyć obstrukcję, jednakże wobec składu tychże zamiar taki jest niewykonalny.

Pogłoski o ustąpieniu hr. Gołuchowskiego.

Wiedeń (Tel. Wł.) „N. W. Journal" podaje, że po sesji delegacyjnej ustąpi także hr. Gołuchowski, gdyż i on jest przeciwnikiem decyzji monarszej w sprawie węgierskiej.

Węgry i Chorwaci.

Budapeszt. Posłowie chorwaccy zjawili się wczoraj w południe u prezydenta sejmu Justa, celem powitania go. W imieniu ich wygłosił mowę powitalną pos. Medakowicz w języku niemieckim. Prezydent Just w odpowiedzi zwrócił uwagę posłów, że w duchu regulaminu w parlamencie nie wolno przemawiać po niemiecku. Możecie się panowie posługiwać językiem węgierskim lub chorwackim. Dziękuję panom za powitanie i zapewniam, że zawsze byłem poplecznikiem zbratania się Węgrów i Chorwatów, które też przy wzajemnej życzliwości przyjdzie do skutku. Walczcie panowie z nami przeciw wspólnemu wrogowi.

Duma.

Petersburg (Pet. aj. tel.) Posiedzenie Dumy otwarto o godzinie 2¾ popołudniu.

Prezydent zawiadomił, że wpłynęły dwa przedłożenia ministra oświaty. Jedno z nich nadaje upoważnienie do otwierania prywatnych kursów naukowych wyższych i średnich bez przyznania im przywilei zakładów państwowych, w drugiem przedłożeniu minister żąda upoważnienia do wydania sumy 40,000 rbs. na uniwersytet w Dorpacie.

Gdy prezydent odczytał oba przedłożenia, posłowie zaczęli się śmiać, z powodu małoznaczności tych przedłożeń. Prezydent dzwoni, by posłów wezwać do spokoju, poczem donosi, że z Chorol (okręg półtawski) nadeszła depesza, domagająca się wypuszczenia na wolność aresztowanego tam nauczyciela, przeciw któremu nie podniesiono żadnych konkretnych zarzutów. — Duma uchwaliła wystosować do ministra spraw wewnętrznych interpelacyę.

Prezydent doniósł dalej, że 78 posłów zgłosiło wniosek o wybór osobnej komisyi dla prowadzenia dochodzeń w sprawie nielegalnego postępowania władz administracyjnych, celem przeszkodzenia powtórzeniu się nadużyć. Duma uchwaliła powierzyć tę sprawę komisyi zajmującej się regulaminem Dumy.

Izba przeszła do porządku dziennego i przeprowadziła weryfikacyę szeregu wyborów, poczem przystąpiła do dyskusyi nad projektem ustawy o nietykalności osoby. Liczni mowcy podnosili skargi z powodu panowania samowoli, od której cierpi cała Rosya.

Okunew wskazuje na rozruchy agrarne w gubernii tambowskiej i przypomina, że — za rządów poprzedniego gubernatora a obecnego prefekta Petersburga — przywrócono tam spokój przy pomocy nahajek. Prezydent przywołuje mowcę do porządku.

Hr. Heyden proponuje poprawkę do projektu ustawy, aby dla sędziów nie kierujących się zasadami bezstronności, ustanowić odpowiedzialność.

Po przemowie Kowalewskiego i Bansona zabrał głos minister sprawiedliwości Szczegłowitow. Oświadczył on, że sprawa nietykalności osoby dotyka także innych kwestji wolności osobistej. Sądy muszą stać na straży ustaw. Lokalne sądownictwo wymaga reformy. Ministerstwo sprawiedliwości pracuje już nad przygotowaniem dotyczących projektów.

Następnie przemawiali deputowani z prowincji bałtyckich, i przedstawiciele skutki ustaw wyjątkowych, wskutek których cierpi ludność tamtejsza.

Duma uchwaliła wybrać komisję, złożoną z 15 członków, dla obradowania nad przedłożeniem o nietykalności osoby. O god. 4¾ przerwano posiedzenie na pół godziny.

O godzinie 5 popołudniu podjęto ponownie obrady. Przyjęto przedewszystkiem wniosek, według którego dwa razy w tygodniu w środę i w sobotę posiedzenia nie będą się z zasady odbywać, by komisje miały więcej czasu do pracy. Plenarne posiedzenia Izby mają się rozpoczynać o godz. 11 przed południem.

Następnie odczytał prezydent wśród długotrwałych oklasków Izby wniosek podpisany przez 111 posłów w sprawie ogólnej reformy systemu rządowego wnioskodawcy wychodzą z założenia, że nie wszyscy obywatele obu płci mają równe prawa wobec ustawy. Projekt proponuje usunięcie wszelkich różnic w traktowaniu klas społeczeństwa, narodowości, religji i płci.

Następnie uchwaliła Izba zainterpelować ministra spraw wewnętrznych w sprawie zwalczania głodu i domagać się wyjaśnień, czy rząd będzie w tym kierunku czynił starania i czy rząd wie, że administracye lokalne tamują czynność osób prywatnych, które przychodzą ludności z pomocą.

Wciągu dyskusji nad kwestją agrarną szereg mówców wskazał na wielkie znaczenie tej sprawy i protestował przeciw odroczeniu dyskusji nad nią na późniejszy termin.

Prof. Petrażycki zaproponował wybór komisji z 88 członków, któraby się zajęła kwestją

agrarną. Inni mówcy przedstawili rozmaite wnioski i zmiany.

Prezydent Muromcew zawiadomił, że wszystkie wnioski zostaną wydrukowane i jutro rozdane deputowanym. Ponieważ wszyscy posłowie byli zmęczeni o godzinie 8 min. 20 wieczorem Muromcew zamknął posiedzenie.

Następne odbędzie się dzisiaj; na porządku dziennym dalszy ciąg tej samej dyskusji.

Pogłoski o rozwiązaniu Dumy.

Petersburg (Tel. Wł.) W wyższych kołach urzędniczych uchodzi niemal za pewne, że **już** w **czerwcu Duma zostanie rozwiązana** i przez czas dłuższy nie będzie zwoływana.

Zamach w Sebastopolu.

Sebastopol. Zamach dynamitowy, wykonany podczas onegdajszej rewii wojskowej, był skierowany na komendanta fortecy Nepliujewa. Z oficerów żaden nie odniósł rany. Natomiast z publiczności 6 osób zginęło, 14 odniosło ciężkie, a 40 lekkie rany. 4 winnych uwięziono.

KRONIKA

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków, dnia 29 maja.

— *Zapiski osobiste.* Prezydent sądu krajowego wyższego p. Witold Hausner wyjechał na kilkatygodniowy pobyt do Karlsbadu. Zastępstwo objął na ten czas wiceprezydent p. Jarosław Uhr-Stebelski.

— *Doraźny zlot* okręgu sokolego krakowskiego odbędzie się w poniedziałek dnia 4 czerwca b. r. w Suchej. Zamierzony jest osobny pociąg o ile odpowiednia ilość osób naprzód się zgłosi. Zgłoszenia przyjmuje najpóźniej do czwartku kancelarja „Sokoła".

— *Z teatru miejskiego.* We wtorek grana będzie krotochwila p. t.: „300 dni (L'enfant du Miracle), która przez dwa wieczory pobudzała wypełniony po brzegi teatr słuchaczami, do wybuchów ciągłego śmiechu. W roli Berty debiutować będzie pani Janina Łoncka.

— *Mianowania w dyrekcji policji* (Tel.) „Wiener Ztg." ogłasza: Prezydent ministrów jako kierownik spraw wewnętrznych, zamianował w krakowskiej dyrekcji policji komisarza Michała Wolanieckiego starszym komisarzem i koncepistę Antoniego Rączkę komisarzem.

— *W Towarzystwie Ogrodniczem* (Gołębia l. 18). Od poniedziału dn. 28 b. m. począwszy odbędzie się sześciodnowy kurs dendrologji, codziennie w godzinach od 6—8 wieczór.

Zapisywać się można w biurze Towarzystwa w godzinach urzędowych (6—8 wieczór).

— *Odczyt.* Dnia 31 b. m. w lokalu Akadem. Oddziału „Sokoła" odbędzie się odczyt na temat „O syoniźmie" który wygłosi p. Golachowski Początek o godz. 8 wiecz. — Wstęp wolny.

TELEGRAMY.

(z dnia 29 maja)

Ulgi podatkowe dla Krakowa.

Wiedeń. Izba panów załatwiła wczoraj ustawę, uchwaloną przez Izbę posłów, w sprawie uwolnienia od podatków szeregu domów w Krakowie, mających uledz przebudowie.

Bar. Beck.

Wiedeń (Tel. Wł.) „Zeit" dowiaduje się, że szef sztabu jeneralnego bar. Beck otrzyma tytuł hrabiego.

Szkoły ludowe w Prusiech.

Berlin. Sejm pruski przyjął w trzeciem czytaniu ustawę o szkołach ludowych przeciw głosom centrum, wolnomyślnych i Polaków.

Sejm Rzeszy.

Berlin. Sejm Rzeszy uchwalił 117 głosami przeciw 64 (91 posłów wstrzymało się od głosowania) wniosek pos. Groebera, na podstawie którego do etatu spraw zagranicznych znowu będzie wstawiona kwota dla oddziału kolonialnego z dyrektorem na czele.

Berlin. Sejm Rzeszy zakończył obrady budżetowe, poczem odroczył się do 13 listopada.

Strejki.

Sossara. Demonstranci zaatakowali kamieniami jedną z tutejszych fabryk i obrzucili kamieniami ustawiony tam posterunek wojskowy. który dał ognia i zastrzelił 1 demonstranta.

Cagliari. W gminie Villasalto zebrało się przed ratuszem około 200 osób i obrzuciło budynek kamieniami. Padły również strzały rewolwerowe, któremi zraniono 2 karabinierów. Wojsko dało ognia. 1 demonstrant zabity, 2 rannych. Wysłano tam posiłki.

Sarajewo. Ruch strejkowy zakończony.

Zaburzenia na Korei.

Tokio. (B. Reutera.) W Hongin (na Korei), w mieście ufortyfikowanem, które tylko przy pomocy artyleryi można zdobyć, wybuchło powstanie. Liczba powstańców wynosi kilkaset. Na prośbę Korei wysłano tamże wojsko japońskie.

—o—

Tryest. Wobec kierownika ministerstwa kolejowego odbyła się wczoraj jazda próbna na części kolei alpejskiej od Assling przez Gorycyę do Tryestu. Próba wypadła zadowalniająco. W połowie lipca linia oddaną zostanie do użytku publicznego.

Londyn. „Times" donosi z Ottawy, że wielki elewator koło fortu Wiliam Ontario z półmilionem buszli pszenicy, wpadł do wody.

Wydawca dr. Antoni Beaupre, redaktor odpow. Jan Grzywiński, Drukarnia Głosu Narodu pod zarządem Stanisława Tomaszewskiego.

KURSA.

Kraków, dnia 28 maja.

	k.	h.		k.	h.
Akc. austr. Zakł. kred.	674	75	Akcye tureckie tyt.	408	
Węgr. Zakł. kr.	816	50	Gal. akc. Tow. kop.	586	
Anglobanku	10		Oblig. węg. indem.	95	35
Unionbanku	554	25	Renta majowa	99	70
Länderbanku	437	25	Austr. renta kor.	99	80
Bankvereinu	557	75	Węg. " "	95	55
Bodenkredithip.	104	75	56l. Listy t. kr. ziem	98	65
Gal. Banku hipot.	574		4 prc. " Banku h.	98	65
Kolei państw.	676		4½% " " "	101	
" południ.	136	25	5% " " "	111	75
" Elbethal	445	75	4% " " kraj.	98	90
" Północnej	5700		4½% " " "	101	55
" Czerniow.	579		5% " " "		
Alpiny	576		4% Gal. Obl. prop.	99	65
Rima Muranyi	579		4% Gal. poż.k z 1893	99	30
Prask, Tow. żelaz.	2748		4% Poż. m. Lwowa	97	65
Fabryki broni.	603		Losy tureckie	153	25
Tureckie tytoniow.	408		Marki	117	25
Gal. karp. Tow. naf.	58[illegible]		Ruble	253	
			Rosyjskie pap.		

Usposobienie: Po silnym przebiegu osłabły sprzedaże miejscowe z powodu wewnętrzno-politycznego położenia.

CENNIK

Izby handl. i przem. w Krakowie

Kraków dnia 23 maja 1906 r.

	Płacą		żądają	
	w koronach			
Ruble papierowe	252	75	253	75
Marki niemieckie	117	10	117	50
Franki papierowe	95	25	95	75
20-to frankówki w złocie	19	10	19	16
4% Listy zast. prem. Banku hip.	111	—	112	—
4½% Listy zast. Banku hip.	100	50	101	50
5% Listy zast. Banku hip.	98	50	99	25
4½% Listy zast. Banku kraj.	101	25	102	25
4% Listy zast. Banku kraj.	98	50	99	25
4% Listy zast. gal. Tow. kred. z nieok.	99	50	—	—
4%Listy zast. gal. Tow. kred. z 41-let.	99	50	—	—
4% Listy zast. gal Tow. kred. z 56-let.	98	55	99	25
4% Galicyjskie obligacye prop.	99	15	100	15
4% Pożyczka krajowa z r. 1893	98	50	99	50
4% Pożyczka m. Lwowa	97	15	98	15
4½% Pożyczka m. Lwowa	100	75	101	75
5% Obligacye kom. Banku kraj.	—	—	—	—
4½% Obligacye kom. Banku kraj.	101	—	102	—
4½% Obligacye kolejowe	98	25	99	25
Losy miasta Krakowa	90	—	94	—
Akcye Banku kred. we Lwowie	273	—	578	—
Akcye Banku hipotecz. "	—	—	—	—
Akcye Banku gal. dla h. i p. w Krakowie	—	—	—	—
Akcye kolei Karola Ludwika	—	—	—	—
Akcye kolei Lwów-Czerniowce-Jansy	578	—	578	—
4,2% wspóln. renta papierowa	99	50	100	—
4,2% wspóln. renta srebrna	99	40	99	90
4% renta koron. austryacka	99	75	100	25
4% renta koron. węgierska	95	50	96	—
4% renta austr. w złocie	117	75	118	25
4% renta węgierska w złocie	114	—	114	50